

17.23x14.59	4	עמוד 4	ב חלק	'הארץ - חלק ב	17/10/2011	29250184-1
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330						

הזירה

בועז סנג'ור

ועוד מעשה בשופט

כבר שמעתי על "מדיניות" שהונהגה באחת מפרקליטיות המחוז, להגיש באופן אוטומטי ערעורים על כל ההחלטות של שופט מסוים, במטרה "לחנכו" ולהחזירו לדרך הישר.

תאמרו, מדוע שאדם שומר חוק יחשוש מבידיקה או חקירה כזאת או אחרת? אלא שמעריכת המשפט הפלילי היא גולם שקם על יוצרו. כבר מוזמן הגענו לרמה המופרות של איסורים פליליים ואכיפתם. במצב כזה יש בידי רשויות אכיפת החוק כלים רבי עוצמה שאם משתמשים בהם לרעה ניתן להפליל כמעט כל אדם.

לפיכך, בין אם יתברר כי השופט אכן עבר עבירה ובין אם לאו, מתחייבת כאן חקירה יסודית של האפשרות שלא מדובר בבדיקה אקראית של תיקי שומה משנים עברו של השופט, אלא ב"סיכול ממוקד", המהווה, להערכת, עבירה פלילית של שיימוש לרעה בכוח המשרה (סעיף 280 לחוק העונשין). האם זה ריאלי לצפות שאכן תיפתח חקירה כזאת? או שסביר יותר להניח שכמה אנשים נוספים שמכעיסים את אוכפי החוק ייבחרו לבדיקה רטרואקטיבית של תיקי השומה שלהם משנים עברו?

שהוגדר במשרד המשפטים אתמול כמאמץ 'למנוע מראית עין ולוותר שפתיים', להפקיד את הפרשה בידי היחידה הארצית לחקירות הונאה ולא בידי רשות המסים, שחוקרת ברך כלל מקרים רומים.

בריווח נוסף על הפרשה, הפעם ב"כלכליסט", מצוטט השופט כך: "במשך 19 שנה הייתי שופט, יצאתי נגדם ותראו מה קרה לי... ברשותי חוות דעת משפטית שערך פרופ' דן ביין, מומחה במסים, הקובע כי לא ביצעתי כל עבירת מס... לא הראו לי שום טופס שעי' ליו כתוב שמספר תיק שלי יצא להם באקראי... ובמקרה זה קרה אחרי שהוגשה נגדי תלונה שאני פוגע בכיכול בפסקי הדין שלי בפרקליטי רשות המסים?"

בעיני, האפשרות שהשופט נכשל בעביירת מס - וכל אדם הוא בחזקת חף מפשע עד שהוכחה אשמתו מעבר לספק סביר - מחד וויריה אל מול האפשרות שגורמים במערכת התביעה החליטו לבלוש אחר שופט שפטי-קוטי אינן נוחות להם, במטרה להפלילו. הסכנה איננה רק ששופטים אחרים יורחו על ידי גורמי אכיפה מוכי שיכרון כוח, אלא גם ששופטים רבים יחששו מפניהם ויימנעו מראש מלהרגיזם בפסיקותיהם. נשמע דמיוני?

רשימתי "מעשה בשופט" ("הארץ", 23.9) הבעתי דאגה מהאופן שבו הורחו מתפקידיהם שני משפטיים, ושופט של בית המשפט העליון נאלץ לצאת לחופשה ממושכת. במקרה או שלא במקרה, כל אחד מן השלושה ניתן לסיווג כמינוי שבפרקליטות המדינה לא שמחו בו. שני השרים התכוונו לבצע רפורמות שבכירי הפרקליטות לא היו מעוניינים בהן, והשופט העז לפסוק כמה פסיקות ליברליות בתיקים פליליים. בסיום הרשימה הצעתי לקבוע מנגנון של פיקוח על ההחלטות הגורליות להעמיד אנשים לדין.

עוד לא יבשה הדיו מעל הרשימה, וכיבר לפנינו "עוד מעשה בשופט", לא פחות מדאיג מקורמו. תומר זרחין דיווח ב"הארץ", ששופט בית משפט השלום בתל אביב, דן מור, פרש מתפקידו לאחר שנחשד בהעלמת מס (4.10). גם הפעם ניתן לכאורה להתפעל מכך שישראל איננה רפובליקת כננות, אלא מדינה מתוקנת, שהכל שווים בה בפני החוק. אלא שהמשך הידיעה אינו מאפשר התפעלות אלא השתוממות: "לאור העובדה כי השופט ביקר בעבר בהזרמויות שונות את עבודת רשות המסים, החליט היועץ וינשטיין, במה

פרופ' סנג'ור הוא ראש החטיבה למשפט פלילי ולקרימינולוגיה במרכז האקדמי למשפט ועסקים